

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Pluryn, locatie Eefde

Toezicht JeugdzorgPlus

Rapport Pluryn, locatie Eefde

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Pluryn is trots op een grote groep vaste medewerkers die zich dagelijks inzetten voor de jongeren, ondanks de roerige tijd die ZVE Eefde heeft gekend. Ook is Pluryn trots op de opgebouwde behandelschil, waardoor jongeren een divers en passend aanbod krijgen. Tevens de stappen die zijn gezet richting kleinschalige groepen en het positieve effect dat dit heeft op de jongeren. Door alle inrichtingen lukt het om jongeren niet meer af te zonderen en verder te werken aan de vervolgstappen in de implementatie van de veldnormen.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

De samenwerking met onderwijs verder verstevigen op visie en het verder uitrollen van de integrale dagprogrammering. Nog meer samenwerken met de systemen; vanuit 'shared decision making' de behandeling vormgeven. Het registreren en evalueren van vrijheidsbeperkende maatregelen en hieruit leren is een prominent onderdeel waarmee ZVE Eefde aan het werk gaat. Ten slotte het werken aan een duidelijk, inhoudelijk opleidingsprogramma voor onze medewerkers passend binnen de leerlijn jeugd van Pluryn. Al deze verbeterpunten waren reeds in vizier en zijn geborgd in reeds lopende projecten en verbetermaatregelen op locatie.

Wat gaan jongeren en ouders hiervan merken?

De zorg bij Pluryn wordt steeds meer persoonsgericht, waarbij de behandeling gezamenlijk met de jongere en zijn netwerk wordt vormgegeven. Er wordt meer gewerkt vanuit contact en minder vanuit vrijheidsbeperking. Hierdoor voelen jongeren en systemen zich welkom, betrokken en in hoeverre het kan, in regie over hun eigen traject.

Conclusie van de inspectie

De inspectie concludeert dat Pluryn zich vanuit een duidelijke visie inspant om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen op locatie Eefde verder terug te dringen. Op een aantal groepen wordt kleinschalig gewerkt en zijn de randvoorwaarden hiervoor en voor verdere beperking van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen al op orde. Op deze groepen lukt het steeds beter om alternatieven te vinden voor de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Op andere groepen, die nog niet zover zijn, moet nog een flinke slag gemaakt worden.

De inspectie concludeert dat Pluryn, locatie Eefde op een aantal onderdelen niet voldoet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen*. De inspectie vraagt om een verbeterplan waarbij, in het kunnen voldoen aan de gestelde normen en het bewaken van voldoende beschikbaar passend hulpaanbod in de regio de samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners nodig is, van alle partijen een gedeelde verantwoordelijkheid wordt verwacht om te komen tot een passende oplossing geredeneerd vanuit het belang van de jongeren.

1 Inleiding

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) voert toezicht uit naar de ombouw van de JeugdzorgPlus. Als onderdeel van dit toezicht voerde de inspectie in oktober 2023 toezicht uit bij Stichting Pluryn (hierna: Pluryn) op locatie Eefde. In dit rapport staan de uitkomsten van dit toezicht.

Aanleiding: Verbetering is nodig in JeugdzorgPlus voorzieningen

De aanleiding voor het toezicht is de snelle afname van het aantal plaatsingen van jongeren in de gesloten jeugdhulp. De inspectie maakt zich zorgen dat, tijdens maar ook na de ombouw van de JeugdzorgPlus, jongeren en gezinnen die complexe problemen hebben, niet tijdig passende hulp (van voldoende kwaliteit) krijgen. Meer informatie over de ombouw JeugdzorgPlus en de aanleiding van het toezicht staat nader beschreven in een [toelichting](#) die de inspectie op haar website publiceerde.

Om te bepalen waar het toezicht van de inspectie zich precies op moest richten, voerde de inspectie begin 2023 een eerste verkennend toezicht uit. Zo spraken inspecteurs met 81 jongeren over hun ervaringen met de hulp die zij ontvingen. In deze [publicatie](#) van juli 2023 staan de eerste bevindingen van de inspectie en ook waar de inspectie zich het meeste zorgen om maakt. De inspectie vindt namelijk dat verbetering binnen de JeugdzorgPlus nodig is. In het bijzonder als het gaat om de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen. Uit de gesprekken met jongeren blijkt dat vrijheidsbeperkende maatregelen nog té veel worden toegepast. Andere aandachtspunten zijn het voorkomen van overplaatsingen, de tijdigheid en beschikbaarheid van passende hulp en het organiseren van passend onderwijs/dagbesteding gedurende het verblijf van jongeren in de JeugdzorgPlus.

Door toezichtbezoeken uit te voeren bij alle JeugdzorgPlus instellingen maakt de inspectie inzichtelijk in hoeverre de instellingen op dit moment voldoen aan de 'Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen', en waar de meeste prioriteiten liggen in het verbeteren van de kwaliteit. De veldnormen zijn, vooruitlopend op het in werking treden van de wet rechtspositie gesloten jeugdhulp, door de sector opgesteld en zij hebben zich aan de toepassing hiervan met ingang van 1 juli 2023 gecommitteerd. De inspectie wil instellingen stimuleren om hun eigen veldnormen te hanteren en ontwikkelingen in het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen bevorderen en versnellen. Daarnaast haalt de inspectie tijdens het toezicht informatie op over interne en externe factoren die het toepassen van de veldnormen en het bieden van tijdige en passende hulp en onderwijs/dagbesteding bevorderen of belemmeren, zowel op niveau van de instelling als op regionaal en landelijk niveau.

Nadat de inspectie de vijftien toezichtonderzoeken heeft uitgevoerd bij de JeugdzorgPlus instellingen, stelt zij een overkoepelende rapportage op.

Doel hiervan is om rode draden en externe factoren die de ontwikkelingen in de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg en het terugdringen van vrijheidsbeperking belemmeren te adresseren bij stakeholders op regionaal en landelijk niveau.

Opzet van het onderzoek

Voor het toezicht hanteert de inspectie vijf thema's:

1. Passende hulp en onderwijs/dagbesteding
2. Preventie van vrijheidsbeperking
3. Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen
4. Evaluatie en reflectie
5. Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie

Voor thema 1 maakt de inspectie gebruik van de thema's 'uitvoering hulp' en 'uitvoering doorlopend & geïntegreerd dagprogramma' uit het [Kwaliteitskader JeugdzorgPlus 2.0, maart 2019](#). Daarnaast maakt de inspectie voor dit thema gebruik van de [definitie van passende hulp zoals gehanteerd vanuit het programma passende hulp](#).

Voor de thema's 2 tot en met 5 maakt de inspectie gebruik van de [Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen, oktober 2022](#).

De inspectie gebruikt voor dit toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen wordt met elkaar vergeleken en gewogen. De bronnen die de inspectie voor dit toezicht gebruikt zijn terug te vinden in de bijlage achterin dit rapport.

De ombouw van JeugdzorgPlus in regio Oost

De negen jeugdhulpregio's in de provincies Gelderland en Overijssel hebben in juni 2021 in samenwerking met de vier JeugdhulpPlus-aanbieders die zijn gevestigd in dit gebied (waaronder Pluryn, locatie Eefde) een bovenregionaal plan 'Transformatie JeugdzorgPlus' opgesteld.

De uitgangspunten in het bovenregionale plan regio Oost zijn:

- Beperk de instroom: het voorkomen dat jongeren überhaupt gesloten moeten worden geplaatst is één van de belangrijkste uitgangspunten om de JeugdzorgPlus overbodig te maken. Er zijn veel verschillende 'deeloplossingen' waarmee dat bereikt kan worden: eis een volledige probleemanalyse, voorkom spoedmachtigingen, verbeter de expertise aan de voorkant met aanbieders vanuit de jeugdhulp, GGZ, verslavingszorg en LVB, zet ambulante alternatieven in, ga voor maatwerkoplossingen (out of the box) en focus vooral op het tijdig inzetten van de juiste hulp (preventief).
- Kleinschaligheid helpt: verklein de groepsgroottes, creëer een huiselijke setting, maak een vast team van begeleiders, geef intensieve en individuele behandeling op maat en werk met de jongere aan een toekomstperspectief (wonen, zorg en onderwijs/arbeid).

- Verbeter de kwaliteit: betrek het gezin en netwerk, plaats regionaal, voorkom doorplaatsingen, start direct met een toekomstplan, organiseer kwalitatief goed onderwijs dat past bij de jongere, zowel op een instellingsterrein als daarbuiten. Deze verbetering levert kwaliteit op voor de jongere, maar zal ook effect hebben op de duur van de gesloten plaatsing en het voorkomen van recidive en daarmee ook bijdragen aan het overbodig maken van JeugdzorgPlus.
- Organiseer doorstroom en uitstroom en voorkom herplaatsingen: vergroot het trainen naar zelfstandigheid, organiseer flexibele trajecten, creëer vervolgplekken, organiseer en bied nazorg. Daarmee wordt voorkomen dat jongeren langer dan strikt noodzakelijke op een JeugdzorgPlus plek moeten verblijven.

Op verzoek van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben de negen jeugdhulpregio's in de provincies Gelderland en Overijssel in oktober 2023 een tweede actualisatie van het plan aangeleverd. Hierbij dient te worden opgemerkt dat Pluryn niet betrokken is geweest bij deze actualisatie.

In het geactualiseerde plan is een aantal zaken geconcretiseerd:

- Maximum aantal plekken voor jongeren die nog een bepaalde mate van geslotenheid nodig hebben in regio Oost in 2031: tussen de 34 en 50 plekken. Te bereiken door de beperking van de instroom met 10% per jaar.
- Kleinschalige groepen met maximaal zes jongeren per groep.
- Hybride werken: makkelijker schakelen tussen maatregelen die mogelijk zijn in de gesloten en open jeugdhulp.
- Flexibel werken: geslotenheid meer als onderdeel van een integraal hulpverleningstraject.
- Samenwerking met onderwijs: de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus betekent dat er een groter beroep zal worden gedaan op het reguliere onderwijs, speciaal onderwijs en Samenwerkingsverbanden Voortgezet Onderwijs. Het is van belang dat de kennis en kunde die bij personeel van instellingsscholen aanwezig is, behouden blijft voor de jongeren die dit nodig hebben. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in juli 2023 een ['Subsidieregeling onderwijscoalities af- en ombouw gesloten jeugdhulp'](#) gepubliceerd die hieraan moet bijdragen.

Beschrijving Pluryn, locatie Eefde

Pluryn is een grote landelijk werkende aanbieder van jeugdhulp, speciaal onderwijs en ondersteuning aan volwassenen met diverse locaties in Nederland. De organisatie staat onder de statutaire naam Stichting Pluryn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09109774.

Op de locatie in Eefde biedt Pluryn open jeugdhulp (één groep) en gesloten jeugdhulp (zes groepen) aan jongeren van tien tot achttien jaar met ernstige en complexe problematiek. Daarnaast zijn er twee hybride groepen. Dit zijn open groepen waar jongeren met een machtiging gesloten jeugdzorg, die toe zijn aan (het oefenen met) de overstap naar een open groep, intern naar kunnen doorstromen vanuit een gesloten groep. In dit toezicht richt de inspectie zich enkel op de zes gesloten groepen.

De locatie in Eefde betreft een groot open terrein in een rustige omgeving. Naast verblijfsvoorzieningen bevindt zich op het terrein ook een school voor voortgezet speciaal onderwijs en zijn er gelegenheden voor vrijetijdsbesteding en recreatie.

Pluryn hanteert een aansturingsmodel dat uitgaat van duaal leiderschap, bestaande uit een directeur Bedrijfsvoering en een directeur Zorg & Behandeling. Op locatie Eefde zijn beide functies sinds november 2022 ingevuld met twee interim-directeuren die tevens de directie vormen van de locatie De Beele van Pluryn. Op het niveau van de groepen werken de teamleiders en de gedragswetenschappers duaal samen. Hierbij sturen de teamleiders de pedagogisch medewerkers aan en zijn de gedragswetenschappers verantwoordelijk voor de behandeling van de jongeren en de inhoudelijke aansturing van de pedagogisch medewerkers.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Passende hulp

De inspectie concludeert dat Pluryn op locatie Eefde de afgelopen tijd flink heeft geïnvesteerd in het komen tot een passend en integraal dagprogramma en passende hulp voor de jongeren die er verblijven. De inspectie is positief over de mogelijkheid voor jongeren om op locatie Eefde van de gesloten groepen door te kunnen stromen naar een hybride of open groep. De inspectie kan niet beoordelen in hoeverre de hulp aansluit op de verklarende analyse, omdat deze ontbreekt.

De inspectie ziet verbeterpunten in de samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners met betrekking tot het ontbreken van een verklarende analyse, de samenwerking met school, het organiseren van een toereikend hulpaanbod voor jongeren met complexe ggz-problematiek en jongeren met een forensisch profiel en het tekort aan passende en tijdige vervolgplekken in de regio.

Terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen

De inspectie concludeert dat Pluryn zich inspant om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen op locatie Eefde verder te beperken. De directie heeft een duidelijke visie waar zij naartoe wil en medewerkers zijn zich bij de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen bewust van het 'nee, tenzij' principe en proberen hiernaar te handelen. De inspectie ziet hierbij verschillen tussen de verschillende groepen. Op een aantal groepen wordt al kleinschalig gewerkt en zijn de randvoorwaarden hiervoor en voor het verder terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen op orde, op andere groepen moet nog een flinke slag gemaakt worden. De inspectie constateert dat het op een aantal groepen voor de medewerkers nog zoeken is hoe zij conform de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* kunnen werken op een manier waarbij de veiligheid en ontwikkeling van de jongeren en medewerkers gegarandeerd kan worden.

Pluryn, locatie Eefde voldoet op een aantal onderdelen niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen*, waaronder de kwaliteit en actualiteit van de signaleringsplannen en de betrokkenheid daarbij van jongeren en ouders, de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen die niet zijn opgenomen in het hulpverleningsplan, het generiek toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen en een correcte en volledige registratie van toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen. Verder is verbetering mogelijk bij het verder op gang brengen van een leercyclus, waarbij er op alle niveaus (cliënt-, team en organisatieniveau) gereflecteerd wordt op ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen en waarbij onderzocht wordt hoe de inzet van vrijheidsbeperking verder verminderd/voorkomen kan worden.

Daarnaast dient Pluryn zorg te dragen voor een passende formatie personeel (kwantitatief en kwalitatief) die aansluit bij het werken met kleinschalige groepen en het verder terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen, een passend scholingsprogramma en voldoende medezeggenschap van de medewerkers in het proces naar kleinschalig werken en het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Randvoorwaarden

De inspectie concludeert dat Pluryn bij het kunnen bieden van passende zorg en het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen ook afhankelijk is van externe factoren. De inspectie acht het dan ook van belang dat er snel duidelijkheid komt op het bovenregionaal plan van de regio Oost. Hierbij dient als uitgangspunt te gelden dat er kwalitatief en kwantitatief toereikend en passend hulpaanbod is voor de complexe doelgroep die de JeugdzorgPlus bedient. Tevens dienen er voldoende (financiële) middelen te zijn om te kunnen voldoen aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* en de eisen die worden gesteld in de nieuwe *Wet rechtspositie gesloten jeugdhulp*.

Vervolg

In reactie op het conceptrapport heeft Pluryn de inspectie laten weten dat zij aan de slag gaat met de genoemde verbeterpunten in het rapport. De inspectie verwacht dat Pluryn de verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Dit verbeterplan moet voor 1 februari 2024 aan de inspectie worden verzonden. Het plan wordt getoetst op volledigheid, ambitie en realisme.

Waar in het kunnen voldoen aan de gestelde normen en het bewaken van voldoende beschikbaar passend hulpaanbod de (samenwerking met) de regio, opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners nodig is, verwacht de inspectie dat alle partijen een gedeelde verantwoordelijkheid voelen om te komen tot een passende oplossing geredeneerd vanuit het belang van de jongeren.

Gezien de geconstateerde overeenkomsten bij de JeugdzorgPlus instellingen in de registratie en evaluatie van vrijheidsbeperkende maatregelen, roept de inspectie Pluryn op om, samen met de overige JeugdzorgPlus aanbieders, ten minste op deze thema's het gesprek te voeren over de ervaringen die zijn opgedaan bij het implementeren van de veldnormen en te bezien of bijstelling van de veldnormen nodig is. Dit, met inachtneming van de vereisten die de *Wet rechtspositie gesloten jeugdhulp* aan de registratie stelt.

Tevens gaat de inspectie in gesprek met een vertegenwoordiging uit de regio Oost over de randvoorwaarden en de inspanningen om te komen tot een kwalitatief en kwantitatief toereikend en passend hulpaanbod voor de complexe doelgroep die de JeugdzorgPlus bedient.

Op basis van het verbeterplan en de uitkomst van het gesprek met de regio bepaalt de inspectie het vervolg op dit toezichttraject.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie beschrijft per thema wat haar bevindingen zijn en licht deze toe. Ook heeft zij aandacht voor de factoren die op de thema's van invloed zijn en beschrijft deze onder de verschillende thema's.

Thema 1: Passende hulp en onderwijs/dagbesteding

Jongeren en hun ouders hebben recht op tijdig passende en ononderbroken hulp en onderwijs/dagbesteding. De inspectie beschrijft bij dit thema of het de organisatie lukt om dit te realiseren en hoe het komt, indien dit niet lukt.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op het betreffende thema.

Thema	
1	Passende hulp en onderwijs/dagbesteding
De inspectie verwacht dat de instelling aan iedere jongere passende hulp en dagbesteding biedt die aansluit op het plan met een verklarende analyse. Tevens verwacht de inspectie dat de hulp bijdraagt aan het afwenden van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige en dat het gezin deze hulp tijdig en ononderbroken ontvangt.	

Bevindingen van de inspectie:

De inspectie hoort van de jongeren, de gedragswetenschappers en de pedagogisch medewerkers dat een groot deel van de plaatsingen spoedplaatsingen betreft. Een verklarende analyse voorafgaand aan de plaatsing ontbreekt, zo geven gedragswetenschappers, verwijzers en ouders aan. Dit ziet de inspectie ook terug in de cliëntendossiers.

In de cliëntendossiers treft de inspectie veel informatie over de problematiek en de behandelingen die de jongeren krijgen aan. Van de verwijzers, ouders en jongeren hoort de inspectie dat zij ervaren dat de hulp die de jongeren krijgen aansluit op hun problematiek.

De inspectie hoort van de pedagogisch medewerkers dat de problematiek van de jongeren in hun dossiers soms lijkt te worden aangedikt om een jongere geplaatst te kunnen krijgen in een JeugdzorgPlus-instelling. De problematiek van deze jongeren valt dan in de praktijk mee en zij zouden volgens de pedagogisch medewerkers beter op hun plek zijn in een open setting. De pedagogisch medewerkers voegen hieraan toe dat het door de structuur en duidelijkheid die wordt geboden binnen de JeugdzorgPlus ook zou kunnen lijken dat deze jongeren geschikter zijn voor een open setting.

Pluryn heeft op locatie Eefde de afgelopen tijd fors geïnvesteerd in het opzetten van een eigen behandelschil, laten de directie en de gedragswetenschappers weten. Hierdoor kunnen de jongeren meestal behandeling

krijgen van eigen therapeuten op het terrein in Eefde. De gedragswetenschappers geven aan dat de

“Op locatie Eefde hebben we nu een eigen behandelschil, waardoor de jongeren allerlei soorten therapie kunnen krijgen van eigen behandelaars. Het fijne hiervan is dat de behandeling kan plaatsvinden op ons eigen terrein, we niet meer afhankelijk zijn van externe behandelaars en de wachttijd flink is afgenomen.” *gedragswetenschapper*

wachttijden voor behandeling daardoor aanzienlijk zijn afgenomen. Een behandeltraject kan meestal binnen een á twee maanden starten, geven zij aan. In de gesprekken met de jongeren en ouders hoort de inspectie wel dat een aantal jongeren heeft moeten wachten, voordat hun behandeling kon starten.

De inspectie hoort van de gedragswetenschappers en de pedagogisch medewerkers dat er op locatie Eefde regelmatig jongeren verblijven waarvan zij zich afvragen of deze op deze locatie passen gezien hun problematiek. Het gaat dan om jongeren met complexe ggz-problematiek en jongeren met een meer forensisch profiel. Medewerkers stellen zich de vraag: Past deze doelgroep nog wel nu op locatie Eefde de insteek is om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen zoveel mogelijk te beperken?

Ouders zijn positief over het feit dat de jongeren naar school gaan. In de gesprekken met de inspectie geven de jongeren aan dat ze het leuk vinden op school, waarbij een jongere laat weten er niet zoveel te leren. Van de pedagogisch medewerkers en een ouder hoort de inspectie dat het niveau van het onderwijs niet altijd aansluit op het niveau van de jongeren.

In de gesprekken met de directie, de gedragswetenschappers en de pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat er in de samenwerking met school nog de nodige stappen te maken zijn. De gedragswetenschappers en pedagogisch medewerkers geven aan dat er geen gemeenschappelijke visie is en dat er geen gedeeld plan (zorg – onderwijs) per jongere wordt gemaakt. Daarnaast ervaren zij dat de leraren vaak te weinig deskundigheid hebben met betrekking tot de doelgroep, waardoor de jongeren te snel worden teruggestuurd naar de groep als er een incident is. Een locatiemanager van school geeft aan dat er geen gezamenlijk plan van school en zorg is en dat het geven van passend onderwijs lastig is door de korte verblijfsduur van jongeren. De insteek van school is het op niveau houden van de jongeren.

Van de directie, de gedragswetenschappers en de pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat er op locatie Eefde onlangs vier nieuwe medewerkers zijn aangenomen die diverse activiteiten organiseren voor de jongeren na schooltijd. Ze geven aan dat dit een belangrijke stap is in het komen tot een integraal dagprogramma en dat de jongeren hier erg blij mee zijn.

Uit de cliëntendossiers en de gesprekken met de jongeren en verwijzers maakt de inspectie op dat een groot deel van de jongeren al op verschillende andere groepen bij andere jeugdhulpaanbieders heeft verbleven, voordat zij naar Pluryn, locatie Eefde kwamen.

De inspectie hoort in de gesprekken met de jongeren, ouders en gedragswetenschappers dat duidelijk is wat het perspectief is van de jongeren als ze bij Pluryn verblijven. Ook in de meeste cliëntendossiers ziet de inspectie terug wat de gewenste vervolgplek voor de jongeren is. Op locatie Eefde heeft Pluryn zelf twee hybride en één open groep waar jongeren naar door kunnen stromen. De directie geeft aan dat het soms moeilijk is om tijdig een passende externe vervolgplek te vinden voor de jongeren, waardoor de eigen hybride en open groepen 'verstoppert'.

Conclusie en verbeterpunten:

De inspectie concludeert dat Pluryn zich inzet om op locatie Eefde voor iedere jongere een passend en integraal dagprogramma en passende hulp te organiseren. Zo heeft Pluryn een eigen interne behandelschil opgezet en heeft Pluryn met extra medewerkers het dagprogramma na schooltijd opnieuw ingevuld met diverse vrijetijdsactiviteiten. De inspectie is positief over de mogelijkheid voor jongeren om op locatie Eefde van de gesloten groepen door te kunnen stromen naar een hybride of open groep.

De inspectie constateert daarnaast dat in samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners verbetering nodig is op de volgende punten:

- Het ontbreken van een verklarende analyse.
- De samenwerking met school: het ontbreken van een gezamenlijke visie en van gezamenlijke zorg-/onderwijsplannen voor de jongeren.
- Een tekort aan passende en tijdige vervolgplekken.
- Het in stand houden en/of vormgeven van een toereikend hulpaanbod in de regio voor onder andere jongeren met complexe ggz-problematiek en jongeren met een forensisch profiel.

Thema 2: Preventie van vrijheidsbeperking

In dit thema kijkt de inspectie naar wat de hulpaanbieder doet om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen te voorkomen, waarbij het belangrijk is dat preventie plaatsvindt voor, tijdens en na opname van jongeren in de JeugdzorgPlus.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
2	Preventie van vrijheidsbeperking
De inspectie verwacht dat de instelling al het mogelijke probeert om vrijheidsbeperking van een jongere te voorkomen door voorafgaand aan de plaatsing opties ter voorkoming van gedwongen plaatsing af te wegen en een jongere niet buiten kantooruren op te nemen, met uitzondering van acute crisis. Daarnaast verwacht de inspectie dat jeugdzorgwerkers met jongere en ouders signaleringsplannen opstellen en alternatieve interventies inzetten en deze opnemen in het hulpverleningsplan ter voorkoming van vrijheidsbeperking. Tot slot verwacht de inspectie dat jongeren bij binnenkomst geïnformeerd worden over de huisregels, klachtenregeling en vertrouwenspersoon.	

Bevindingen van de inspectie:

In de gesprekken met de jongeren, ouders, gedragswetenschappers en pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat het steeds beter lukt om plaatsingen van jongeren buiten kantoortijd te voorkomen. De pedagogisch medewerkers geven aan dat dat alleen nog wel eens gebeurt bij acuut gevaar, zoals bij jongeren met een hoog suïciderisico of (vermoedelijke) slachtoffers van seksuele uitbuiting, mensenhandel en/of afhankelijkheidsrelaties.

Ouders en verwijzers geven aan dat zij vooraf goed betrokken zijn bij het besluit om een jongere gesloten te plaatsen en dat alternatieven met hen zijn afgewogen. Jongeren vertellen dat zij niet altijd goed worden voorbereid op hun komst naar een JeugdzorgPlus-instelling.

In de gesprekken met de gedragswetenschappers en pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat er voor elke jongere een signaleringsplan wordt gemaakt samen met de betreffende jongere.

Zij geven hierbij aan dat er vaak dezelfde dingen in staan en dat dit meer maatwerk

“We kunnen creatiever omgaan met onze signaleringsplannen. Nu staan er per kleur vaak de standaard dingen in die ingezet kunnen worden om de spanning bij een jongere te verminderen. Hier kunnen we samen met de jongeren nog meer maatwerk in aanbrengen, waardoor de signaleringsplannen nog meer effect hebben.” *Pedagogisch medewerker*

zou kunnen zijn. Dat ziet de inspectie ook terug in een aantal signaleringsplannen. De gedragswetenschappers geven daarnaast aan dat het signaleringsplan niet altijd direct na binnenkomst van een jongere wordt gemaakt. Zes van de acht geïnterviewde jongeren geeft aan dat zij een signaleringsplan hebben en dat dit samen met ze is opgesteld. Deze jongeren kunnen alternatieve interventies voor vrijheidsbeperkende maatregelen noemen, zoals een rondje lopen, in gesprek gaan met de jongere of een familielid bellen. Twee jongeren geven aan hun signaleringsplan niet te kennen. Van de ouders hoort de inspectie dat zij niet allemaal op de hoogte zijn van het signaleringsplan en dat niet alle ouders betrokken worden bij het opstellen ervan. In zeven van de acht onderzochte cliëntendossiers trof de inspectie een signaleringsplan aan. Twee signaleringsplannen zijn niet actueel. In de signaleringsplannen is niet zichtbaar in hoeverre de jongeren en ouders betrokken zijn bij het opstellen ervan.

De inspectie ziet in de cliëntendossiers dat er vrijheidsbeperkende maatregelen die voor een jongere gelden zijn opgenomen in het hulpverleningsplan. De gedragswetenschappers en de pedagogisch medewerkers bevestigen dat vrijheidsbeperkende maatregelen worden opgenomen in de hulpverleningsplannen. In één cliëntendossier ontbreekt de maatregel ‘urinecontrole’, terwijl deze wel wordt toegepast bij de betreffende jongere. De gedragswetenschappers geven aan dat de vrijheidsbeperkende maatregelen worden besproken met de jongeren en hun ouders. In de gesprekken met de inspectie kunnen de jongeren niet alle vrijheidsbeperkende maatregelen noemen die in hun hulpverleningsplan staan. In de gesprekken met de ouders geeft een deel van de ouders aan dat de vrijheidsbeperkende maatregelen met ze zijn besproken.

In de gesprekken met de jongeren en de ouders hoort de inspectie dat er in elk geval op één groep vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast, die niet in het hulpverleningsplan vermeld staan en waarvan onduidelijk is of er een gedragswetenschapper bij betrokken is.

Voorbeelden die worden genoemd zijn: eerder naar bed moeten, niet van de afdeling/terrein af mogen en 'in zicht' staan. Bij 'in zicht' wordt een aantal vrijheden afgenomen, geeft een jongere aan. Het is een consequentie die vaak wordt opgelegd na middelengebruik. Op de groep hangt dan een briefje waarop staat welke maatregelen voor welke jongeren gelden. Een van de gedragswetenschappers bevestigt dit en geeft aan dat 'in zicht' een vrijheidsbeperkende maatregel is en daarom in het hulpverleningsplan zou moeten worden opgenomen.

De inspectie hoort van de jongeren en de meeste ouders dat zij vooraf goed zijn geïnformeerd zijn over de huisregels, klachtenregeling en vertrouwenspersoon.

Conclusie en verbeterpunten:

De inspectie concludeert dat Pluryn er in slaagt om samen met haar samenwerkingspartners het aantal plaatsingen buiten kantoortijd terug te dringen en dat voorafgaand aan een plaatsing wordt afgewogen wat de meest passende plek voor een jongere is. Voor de jongeren wordt een signaleringsplan gemaakt waarin alternatieven voor het inzetten van vrijheidsbeperkende maatregelen staan en Pluryn informeert jongeren en hun ouders goed over de huisregels, klachtenregeling en de vertrouwenspersoon.

De inspectie constateert dat Pluryn, locatie Eefde, op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet en dus verbetering nodig is:

- Niet alle vrijheidsbeperkende maatregelen zijn opgenomen in het hulpverleningsplan en hier is niet altijd een gedragswetenschapper bij betrokken.
- Niet met elke jongere en diens ouders is een signaleringsplan opgesteld. De betrokkenheid van ouders is belangrijk, omdat zij hun kinderen vaak het beste kennen en weten hoe opgelopen spanning bij hun kind kan worden verminderd. Daarnaast is het van belang dat ouders het signaleringsplan goed kennen, omdat het ook gebruikt kan worden als een jongere thuis is.
- Niet alle signaleringsplannen zijn actueel en worden direct na binnenkomst opgesteld.
- Alternatieve interventies om vrijheidsbeperking te voorkomen zijn in de signaleringsplannen vaak standaard geformuleerd, niet op maat voor de jongere.

Thema 3: Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen

Het uitgangspunt bij de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen moet zijn: 'Nee, tenzij'. Dat is waar de inspectie in dit thema naar kijkt. De inspectie kijkt ook of de hulpaanbieder, als vrijheidsbeperkende maatregelen wel worden ingezet, voldoet aan bepaalde voorwaarden en of belangrijke rechtsbeginselen in acht worden genomen.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

De inspectie verwacht dat de instelling bij de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen uitgaat van het 'nee, tenzij' principe waarbij vrijheidsbeperking alleen wordt ingezet nadat alternatieven zijn geprobeerd, de toepassing multidisciplinair is afgewogen en proportioneel is. Ook verwacht de inspectie dat de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen overeenkomstig de daarbij behorende instructies verloopt.

Bevindingen van de inspectie:

Over de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen geven de pedagogisch medewerkers aan dat zij deze alleen inzetten als dit noodzakelijk is of passend bij de individuele behandeling van de jongere. De inspectie ziet in de cliëntendossiers dat in het hulpverleningsplan goed wordt onderbouwd waarom bepaalde vrijheidsbeperkende maatregelen bij de betreffende jongere mogen worden ingezet.

Uit de gesprekken met de jongeren en de onderzochte cliëntendossiers maakt de inspectie op dat op sommige groepen ook vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast die niet in het hulpverleningsplan van de jongeren zijn opgenomen en waarbij geen sprake is van een noodsituatie. Zo worden er bij een jongere urinecontroles afgenomen en moeten jongeren soms 'in zicht' staan, terwijl deze maatregelen niet in hun hulpverleningsplannen staan vermeld.

In de gesprekken met de pedagogisch medewerkers en de jongeren hoort de inspectie dat er op sommige groepen sprake is van generieke vrijheidsbeperkende maatregelen. Voorbeelden hiervan zijn standaard urinecontroles na verlof/bij binnenkomst, vaste kamermomenten, het inleveren van telefoons gedurende de eerste twee weken van het verblijf en deursignalering op de slaapkamerdeuren.

De gedragswetenschappers geven aan dat zij meestal vooraf betrokken zijn bij het inzetten van vrijheidsbeperkende maatregelen. Alleen bij vastpakken/vasthouden en kamerplaatsing gebeurt dit doorgaans achteraf. In de gesprekken met de jongeren hoort de inspectie dat vastpakken/vasthouden alleen gebeurt in noodsituaties en dat hierbij het 4-ogenprincipe wordt gehanteerd. De pedagogisch medewerkers geven aan dat vastpakken/vasthouden nu vaker en langer plaatsvindt dan voorheen, omdat de sloten van de afzonderingsruimtes zijn verwijderd op 1 juli 2023. De pedagogisch medewerkers geven hierbij een aantal voorbeelden en vragen zich af of dit voor de jongeren niet schadelijker is dan een half uurtje 'afkoelen' in een afzonderingsruimte die op slot kan. Een jongere beschrijft een situatie waarin de jongere erg boos werd en in de afzonderingsruimte werd geplaatst, waarbij vier pedagogisch medewerkers de deur dicht moesten houden. Hierdoor werd zij nog bozer, ging terugduwen en kwam haar hand bijna tussen de deur, aldus de jongere.

"Voor mijn dochter is afzondering heel soms nodig om tot rust te komen. Het geeft extra spanning nu de deur niet meer op slot kan en er groepsleiders aanwezig blijven." Ouder

Het verwijderen van de sloten van de afzonderingsruimtes is geen veld- of wettelijke norm. De directie van locatie Eefde geeft aan dat zij hiertoe besloten heeft, omdat de afzonderingsruimtes op locatie Eefde nog niet zo zijn ingericht dat kan worden voldaan aan de veldnorm dat er bij afzondering van een jongere altijd iemand *zichtbaar* beschikbaar moet zijn.

De inspectie hoort in de gesprekken met de jongeren en de pedagogisch medewerkers dat de deuren van de kamers van de jongeren nooit op slot gaan. Wel hoort de inspectie dat 's nachts de deuren van de gangen waarop de kamers uitkomen op slot gaan, waardoor de jongeren niet naar de verblijfsruimtes op de begane grond kunnen. Daarnaast hebben alle kamerdeuren van de jongeren deursignalering en hangen er in de gangen waar de kamers op uitkomen camera's die 24 uur per dag aan staan.

De directie geeft aan dat per 1 juli 2023 de sloten van de afzonderingsruimtes zijn verwijderd. Dit ziet de inspectie ook tijdens de rondleiding. Uit de gesprekken met jongeren, de pedagogisch medewerkers en de ouders maakt de inspectie op dat er bij afzondering altijd een pedagogisch medewerker beschikbaar is. De pedagogisch medewerkers geven aan dat zij elke tien á vijftien minuten gaan kijken en vragen hoe het met de jongere gaat.

In de gesprekken met de jongeren en ouders hoort de inspectie dat er bij een aantal jongeren urinecontroles worden afgenomen. Zij geven aan dat dit gebeurt als onderdeel van de behandeling van een verslaving of als er sprake is van een vermoeden van middelengebruik. Op een van de groepen vindt bij binnenkomst van een jongere altijd standaard een urinecontrole plaats om de nulwaarde te bepalen, geeft een pedagogisch medewerker aan.

Uit de voorbeelden die de jongeren noemen blijkt dat de controle aan lichaam en kleding gebeurt vanuit het 4-ogenprincipe en door iemand van het gelijke geslacht. Een jongere geeft aan dat er op diens groep ook een metaaldetector aanwezig is om jongeren te controleren.

Over het beperken van het telefoongebruik hoort de inspectie in de gesprekken met de jongeren en de pedagogische medewerkers dat een jongere de eerste twee weken standaard niet mag beschikken over diens telefoon. Daarna wordt gekeken of er veiligheidsrisico's zijn en of beperking van het telefoongebruik nodig is en wordt het maatwerk. De inspectie ziet in de dossiers niet altijd goed terug wat de onderbouwing is van het beperken van het telefoongebruik.

Twee jongeren geven aan dat post van specifieke personen samen met de pedagogisch medewerker wordt geopend en dat dit conform de afspraken is die hierover zijn gemaakt. Bij een jongere is dit afgeschaft, nadat diens gezagsdrager hier bezwaar tegen maakte.

Conclusie en verbeterpunten:

De inspectie concludeert dat Pluryn, locatie Eefde, bij de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen zich bewust is van het 'nee, tenzij' principe en hiernaar probeert te handelen. De toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen wordt multidisciplinair afgewogen. Ten aanzien van het juist toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen concludeert de inspectie dat dit grotendeels verloopt overeenkomstig de daarbij behorende instructies.

De inspectie ziet echter wel dat er een verschil is tussen de verschillende groepen, waarbij minimaal één groep achter loopt op de andere groepen.

De inspectie constateert dat Pluryn, locatie Eefde, op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet en dus verbetering nodig is:

- Vrijheidsbeperking is niet altijd gemotiveerd vanuit het persoonsbeeld, het persoonlijk perspectief en/of de individuele behandeling. Het inzetten van vrijheidsbeperkende maatregelen dient dus maatwerk te zijn en er mogen geen generieke maatregelen worden ingezet, zoals standaard urinecontroles na verlof/bij binnenkomst, vaste kamermomenten, het inleveren van telefoons gedurende de eerste twee weken van het verblijf en deursignalering.
- Soms worden maatregelen toegepast die niet zijn opgenomen in het hulpverleningsplan van de jongere (ook als geen sprake is van een noodsituatie). Dit is wettelijk niet toegestaan.

Thema 4: Evaluatie en reflectie

In dit thema kijkt de inspectie naar wat de hulpaanbieder en de medewerkers doen om op passende wijze te leren van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, om dit uiteindelijk af te kunnen laten nemen.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
4	Evaluatie en reflectie
De inspectie verwacht dat er na inzet van een vrijheidsbeperkende maatregel altijd een evaluatie plaatsvindt met jongere, ouders/verzorgers en medewerkers om van te leren en ter vermindering van stress en trauma. Ook verwacht de inspectie dat het signaleringsplan na ieder incident met de jongere wordt besproken en geëvalueerd. Tot slot verwacht de inspectie dat de instelling het inzetten van alle vrijheidsbeperkende maatregelen registreert en analyseert op zowel jongere-, team- als organisatieniveau om op de inzet en het beleid van vrijheidsbeperking te kunnen reflecteren en deze (verder) terug te dringen.	

Bevindingen van de inspectie:

In een vooraf toegestuurde vragenlijst heeft Pluryn aangegeven dat er op locatie Eefde geen afzonderlijke registratie is voor ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen, maar dat dit wordt geregistreerd in de cliëntendossiers. De inspectie ziet in de cliëntendossiers en hoort van de gedragswetenschappers dat ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen alleen worden geregistreerd als er ook een incident van aangemaakt wordt in het cliëntendossier. Als een ingezette maatregel niet in samenhang met een incident is ingezet en/of geregistreerd, dan wordt de maatregel dus niet navolgbaar geregistreerd en daarmee ook niet geëvalueerd. De ingezette vrijheidsbeperkende maatregel is dan alleen eventueel na te lezen in de dagrapportage. Deze maatregelen komen hierdoor ook niet terug in de managementrapportages.

Jongeren vertellen in de gesprekken met de inspectie dat ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen achteraf niet met ze worden geëvalueerd. Ouders geven aan dat dit soms wel en soms niet gebeurt.

De pedagogisch medewerkers en gedragswetenschappers geven aan dat ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen per jongere worden geëvalueerd in het teamoverleg (in aanwezigheid van de teamleider en gedragswetenschapper). Er wordt besproken wat werkt en wat niet.

De inspectie ziet in de cliëntendossiers vrijheidsbeperkende maatregelen staan die al langere tijd niet zijn toegepast. In de cliëntendossiers is niet zichtbaar of periodiek wordt gekeken of de maatregelen voor de betreffende jongere nog nodig zijn en eventueel kunnen worden afgebouwd. Van de gedragswetenschappers hoort de inspectie dat niet periodiek per jongere wordt gekeken of de vrijheidsbeperkende maatregelen die in het hulpverleningsplan staan nog nodig zijn. Jongeren en ouders vertellen dat bij de evaluaties van de hulpverleningsplannen soms ook wordt gekeken naar de vrijheidsbeperkende maatregelen die in het plan staan, maar dit niet altijd gebeurt.

De inspectie hoort in het gesprek met de directie dat er op locatie Eefde een commissie veiligheid is, waarin vanuit verschillende gremia veiligheidsissues worden besproken. De directie spreekt samen met de kwaliteitsadviseur maandelijks met de commissie veiligheid om te zien waar verbeteringen kunnen worden doorgevoerd, onder andere met betrekking tot het terugdringen van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen.

De directie en de gedragswetenschappers vertellen dat de directie op locatie Eefde onlangs is gestart met het bespreken van de trends in de ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen. Elk kwartaal bespreekt de directie met de teamleiders en gedragswetenschappers van de betreffende groepen de

“Vanaf het derde kwartaal van 2023 bespreken we met de teamleiders en de gedragswetenschappers de ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen. Aan de hand van de managementinformatie die we hierover krijgen bepalen of we op de goede weg zijn en of er bijgestuurd moet worden.” *Directie*

rode draden met als doel het terugdringen van de vrijheidsbeperkende maatregelen. De informatie voor deze gesprekken wordt uit de incidentenregistratie gehaald.

De directie geeft aan dat Pluryn, locatie Eefde volgend jaar voor het eerst zal worden geconsulteerd door een collega JeugdzorgPlus-instelling.

Conclusie en verbeterpunten:

De inspectie concludeert dat Pluryn op locatie Eefde zich inspant om op diverse niveaus binnen de organisatie beter te reflecteren op de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen met als doel deze verder terug te kunnen dringen.

De inspectie constateert echter ook dat hier nog een flinke slag te maken is en dat Pluryn, locatie Eefde, op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet en dus verbetering nodig is:

- Niet alle toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen worden op een correcte en volledige manier geregistreerd.
- Niet alle toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen worden geëvalueerd met de betreffende jongere en ouders.
- Er wordt niet periodiek per jongere beoordeeld of de vrijheidsbeperkende maatregelen nog passend zijn en hoe de maatregelen af te bouwen.
- Op locatieniveau worden toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen nog onvoldoende structureel geanalyseerd om op de inzet en het beleid van vrijheidsbeperking te kunnen reflecteren en deze verder terug te dringen. Hier is Pluryn op locatie Eefde pas recentelijk mee gestart en de resultaten hiervan waren tijdens het toezicht nog niet zichtbaar.

Thema 5: Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie

Het is belangrijk dat het bestuur van de hulpaanbieder zorgt voor de randvoorwaarden waaronder medewerkers kunnen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. In dit thema kijkt de inspectie hiernaar.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
5	Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie
De inspectie verwacht dat de directie leiderschap en urgentie toont gericht op voortdurende verbetering en het creëren van voorwaarden waaronder scholing, stabiele en passende personeelsformatie en een maximale groepsgrootte van vier tot zes jongeren waardoor medewerkers kunnen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.	

Bevindingen van de inspectie:

De directie geeft in het gesprek met de inspectie aan dat Pluryn financiering ontvangt voor de bezette bedden en niet voor de beschikbare bedden. Beschikbaarheidsfinanciering kan volgens hen pas realiteit worden als duidelijk is wat de benodigde capaciteit is. Het dagtarief is een reëel tarief, maar het is elk jaar wel een opgave om de financiering rond te krijgen, laat de directie weten. Pluryn ontvangt daarnaast SPUK-gelden¹ voor de ombouw naar kleinschaligheid. Deze gelden dienen te worden gebruikt voor aanpassingen in het vastgoed.

¹ De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in 2020 eenmalig een specifieke uitkering (SPUK) van 33,5 miljoen euro verstrekt aan de desbetreffende coördinerende gemeenten. Deze middelen zijn bedoeld voor de vastgoedtransitie van de accommodaties JeugdzorgPlus van de betrokken aanbieders.

De inspectie heeft voorafgaand aan het toezicht het beleidsstuk 'Leven in vrijheid' van Pluryn ontvangen waarin Pluryn een duidelijke visie verwoordt met betrekking tot vrijheidsbeperking, waarbij het uitgangspunt is 'vrijheid, tenzij...'. In het gesprek met de directie hoort de inspectie dat zij ambitieus is in het kleinschaliger werken en verder terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen op locatie Eefde. De directie heeft een duidelijk beeld hoe dit te bewerkstelligen: het start met een uitzetten van een inhoudelijke lijn en het uitdragen hiervan binnen de organisatie, zodat er draagvlak is voor de veranderingen. Daarna moeten de randvoorwaarden op orde worden gebracht, zoals uitbreiding van het personeel en het doorvoeren van bouwkundige aanpassingen. Daar is de directie nu mee bezig. Volgend jaar wordt er doorgebouwd met het verder invullen van het opleidingsplan en gaat de organisatie zich meer richten op evaluatie en reflectie. De grootste uitdaging in dit traject is het maken van een cultuuromslag op alle niveaus in de organisatie. De directie geeft aan dat niet alle teams hier al even ver in zijn.

In de gesprekken met de inspectie geven de pedagogisch medewerkers en de gedragswetenschappers aan dat zij ervaren dat het erg snel gaat met de afbouw van de vrijheidsbeperkende maatregelen op locatie Eefde. Hoe dit wordt beleefd per groep is echter verschillend,

"Voor sommige pedagogisch medewerkers voelt het alsof de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* zijn gedropt. Het proces gaat te snel. De veldnormen worden daardoor teveel gezien als een probleem, terwijl het juiste mooie kansen biedt." *Gedragswetenschapper*

constateert de inspectie. Het verwijderen van de sloten van de afzonderingsruimtes per 1 juli 2023 is hier een voorbeeld van. Dit kwam voor een aantal medewerkers nogal onverwachts en de timing (vlak voor de zomervakantie) had volgens een aantal medewerkers beter gekund.

De meeste medewerkers geven aan achter de gedachte van de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* te staan, maar hebben nu onvoldoende tools, menskracht en opleiding, waardoor zij zich in sommige situaties handelingsverlegen voelen. De pedagogisch medewerkers geven voorbeelden van situaties waarin jongeren lang door meerdere medewerkers vastgehouden moeten worden, waar ze voorheen met een half uurtje in de afgesloten afzonderingsruimte sneller en met minder impact tot rust kwamen. In de gesprekken met de pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat zij zoekende zijn in hoe zij de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen verder kunnen beperken en dat dit ook besproken wordt in het teamoverleg. Ook geven zij hierover signalen af aan de directie, maar hier horen ze weinig op terug.

De directie geeft aan dat alle medewerkers, inclusief personeel niet in loondienst, jaarlijks de verplichte basistraining de-escalerend handelen volgt. In deze training zit tevens een onderdeel hoe je jongeren op een veilige en verantwoorde manier kan vastpakken/-houden. Teamleiders hebben de taak om te controleren dat de medewerkers de training volgen. Van de pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat het inderdaad het beleid is dat iedereen jaarlijks de training de-escalerend handelen volgt, maar dat dit niet altijd gehaald wordt. Ook zouden zij graag zien dat deze training vaker dan één keer per jaar gegeven wordt.

Van de gedragswetenschappers hoort de inspectie daarnaast dat er meer tijd zou moeten zijn voor intervisie binnen de organisatie en dat er meer aandacht moet komen voor andere trainingen, zoals traumasensitief werken, systemisch werken en het gebruik van methodieken. De pedagogisch medewerkers geven aan dat zij ook behoefte hebben om training te krijgen over ggz-problematiek bij jongeren, aangezien deze doelgroep steeds vaker in de JeugdzorgPlus verblijft.

Van de directie hoort de inspectie dat locatie Eefde volop bezig is om kleinschaliger te gaan werken, waarbij het uitgangspunt is dat er maximaal zes jongeren op een groep verblijven met twee pedagogisch medewerkers. Dit betekent dat de groepen op locatie Eefde gesplitst worden. De directie wil hier tempo mee maken, maar geeft ook aan dat op een aantal groepen nog bouwkundige aanpassingen nodig zijn om dit helemaal goed te kunnen doen.

Uit de gesprekken met de pedagogisch medewerkers maakt de inspectie op dat op een aantal groepen al wordt gewerkt met minder jongeren op een groep en dat dit doorgaans naar tevredenheid verloopt. Op andere groepen moet deze omslag nog gemaakt worden en de pedagogisch medewerkers maken zich hier zorgen over. Zij constateren dat er te weinig pedagogisch medewerkers op hun groepen beschikbaar zijn om daadwerkelijk te kunnen werken met twee pedagogisch medewerkers op een groep van maximaal zes jongeren.

In de gesprekken met de jongeren hoort de inspectie dat een aantal jongeren verblijft op groepen waar al volledig op de kleinschalige manier wordt gewerkt. Andere jongeren geven aan dat hun groep op papier misschien gesplitst is, maar dat het in de praktijk een grote groep is met pedagogisch medewerkers die op beide groepen staan.

De directie vertelt dat er op locatie Eefde een relatief laag personeelsverloop is en dat er vooral wordt gewerkt met personeel dat in dienst is van Pluryn. In de door Pluryn aangeleverde cijfers ziet de inspectie dit beeld terug. Hieruit blijkt dat er op vier van de zes gesloten groepen op locatie Eefde alleen medewerkers in loondienst werkzaam zijn. Op de andere twee groepen wordt wel gewerkt met personeel dat niet in loondienst is. Jongeren en ouders geven in de gesprekken met de inspectie aan dat er meestal met vast personeel wordt gewerkt op de groepen. De pedagogisch medewerkers vertellen dat zij risico's zien bij de inzet van zzp'ers die maar af en toe op een groep werken en zij werken liever met vaste krachten.

De directie geeft aan dat er nog circa dertig medewerkers geworven moeten worden om de omslag naar kleinschalige groepen volledig te kunnen maken. In de huidige arbeidsmarkt is dit een grote uitdaging, zo geeft de directie aan. In de gesprekken met de pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat de personele bezetting op een aantal groepen voldoende is om met kleinschalige groepen te werken, maar dat dit op andere groepen nu niet haalbaar is. Hier zijn te weinig medewerkers voor, waardoor het risico bestaat dat pedagogisch medewerkers vaker ingeroosterd worden dan goed voor ze is. Met als mogelijke risico dat deze medewerkers de organisatie gaan verlaten.

In de gesprekken met de gedragswetenschappers hoort de inspectie dat de omslag naar het meer kleinschalig werken en het terugdringen van de vrijheidsbeperkende maatregelen goed besproken kan worden met de huidige interim-directie en dat zij proberen om iedereen hier in mee te krijgen.

Ze voegen hier echter aan toe dat de tijd van de interim-directie voor locatie Eefde beperkt is, omdat zij ook de directie vormen van een andere locatie van Pluryn en dus niet fulltime beschikbaar zijn voor deze locatie. Ook in de gesprekken met de pedagogisch medewerkers hoort de inspectie dat zij de nabijheid van de interim-directie soms missen.

Conclusie en verbeterpunten:

De inspectie concludeert dat Pluryn een duidelijke visie heeft om te komen tot kleinschalige groepen en het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen op locatie Eefde. Het proces hier naartoe is volop gaande en de inspectie ziet duidelijke verschillen tussen de groepen. Op een aantal groepen wordt al kleinschalig gewerkt en zijn de randvoorwaarden hiervoor en voor het verder terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen op orde, op andere groepen moet nog een slag gemaakt worden.

De inspectie constateert dat Pluryn, locatie Eefde, op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet en dus verbetering nodig is:

- Uitdragen van haar visie op het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen de organisatie en periodiek evalueren of de visie en gewenste cultuur voldoende is geïntegreerd in de dagelijkse praktijk.
- Op gang brengen van een leercyclus, waarbij er op alle niveaus (cliënt-, team en organisatieniveau) gereflecteerd wordt op ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen en waarbij onderzocht wordt hoe de inzet van vrijheidsbeperking verder verminderd/voorkomen kan worden.
- Zorgdragen voor een passende formatie personeel (kwantitatief en kwalitatief) die aansluit bij het werken met kleinschalige groepen en het verder terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.
- Zorgdragen voor een passend scholingsprogramma gericht op het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.
- Zorgdragen voor voldoende medezeggenschap van de medewerkers in het proces naar kleinschalig werken en het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Pluryn, locatie Eefde uit op 10 oktober 2023. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Individuele gesprekken met acht jongeren.
- Individuele telefonische gesprekken met zes ouders en een broer van een jongere.
- Individuele telefonisch gesprekken met zes gezinsvoogden.
- Een gesprek met de interim-directie van Pluryn, locatie Eefde.
- Drie groepsinterviews met:
 - twee gedragswetenschappers en een regiebehandelaar;
 - zes pedagogisch medewerkers;
 - vier pedagogisch medewerkers.
- Een gesprek met een locatiemanager van school.
- Acht cliëntendossiers.
- Observaties van de afzondering/veilige kamer(s).
- Analyse van de volgende documenten:
 - 'Actualisatie bovenregionaal plan Transformatie JeugdzorgPlus. Gebied Oost', versie 1.0, oktober 2023;
 - ingevulde vragenlijst met betrekking tot opleiding en training medewerkers, toepassing en registratie van vrijheidsbeperkende maatregelen en crisisplaatsingen;
 - overzicht van de groepen (naam, groepsgrootte, doelgroep, beschikbare plaatsen, actuele bezetting en inzet personeel niet in loondienst);
 - verloop- en verzuimcijfers personeel;
 - huisregels Pluryn, locatie Eefde;
 - beleid Leven in vrijheid Pluryn;
 - folder 'Krijg je zorg van Pluryn? Dit moet je weten!'

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl